

Enligt sändlista

BILDANDE AV

Långmyrbergets naturreservat

Objektnummer	2045369	
Län	Västernorrland	
Kommun	Härnösand	
Socken	Högsjö	
Fastighet	delar av Storsela 2:4, Karlberg 1:6, Mörtsal S:6	
	Fastighetsbildning pågår	
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket	
Förvaltare	Länsstyrelsen	
Lägesbeskrivning	Väster om Selasjön, cirka 14 km väster om Ramvik	
Mittpunkt	x: 631885,4 y: 6968105 (SWEREF 99)	
Areal [hektar]	109,7	
Prod skogsmark [ha]	98,8	
Naturtyper [ha]	Granskog	66,4
	Barrblandskog	13,8
	Lövblandad barrskog	11,1
	Myrmark	6,7
	Tallskog	4,2
	Sumpskogsimpediment	2,9
	Barrsumpskog	2,7
	Hällmark	1,3
	Triviallövskog	0,6

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att de föreskrifter som framgår av detta beslut ska

gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Närmare bestämt ett grandominerat naturskogsområde med inslag av lövträd samt tillhörande våtmarker och vatten. Skogen har och håller på att bilda mycket av de strukturer, såsom döda stående och liggande träd som är kännetecknande för naturligt fungerande skogsekosystem. Området skyddas även för att bevara en stor förekomst av den hotade laven långskägg (*Usnea longissima*) som finns i trakten. Arten är knuten till äldre granskogar och är en ansvarsart för länet sett i ett nationellt perspektiv.

Syftet ska i första hand uppnås genom att låta skogsmarken i huvudsak utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. Även vatten- och våtmarksmiljöerna ska i huvudsak utvecklas fritt. Efter utredning huruvida dikena påverkar områdets hydrologi, kan det i framtiden också komma att bli aktuellt med igenläggning av dessa för att återställa områdets hydrologi. Främmande trädslag ska också avlägsnas i reservatet.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad, mast eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark, block eller vattenmiljöer.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga luft-, vatten- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig, bro eller spång.
- 6 bedriva skogsbruk; avverka eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar, samt utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller inte snöskoter på snötäckt mark samt uttransport av skjutna älgar, björnar och annat högvilt, varvid risken för skador på mark och vegetation ska minimeras.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.

11 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap. 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 undersökningar av mark, vatten, vegetation, fisk och annat djurliv, samt markering av därtill hörande ytor.
- 4 eventuell igenläggning av diken med därtill hörande avverkning av buskar och träd längs dikeskanter för att återställa våtmarkernas hydrologi. Detta ska göras utan att markfuktigheten utanför reservatet påverkas.
- 5 avlägsnande av främmande arter, exempelvis lärk.
- 6 framröjning av kulturlämningar, exempelvis husgrunder av fäbodrar, för att synliggöra och bevara dessa.
- 7 fiskevårdande åtgärder så som undersökning av fiskfaunan, biotopkartering samt byte av trumma som utgör vandringshinder.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna, träd och buskar.
- 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort mossor, lavar eller svampar, med undantag för plockning av icke fridlysta matsvampar och marklevande färgsvampar.
- 3 insamla eller föra bort insekter eller andra ryggradslösa djur.
- 4 framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg för motorfordonstrafik. Förbudet gäller inte snöskoter på snötäckt mark.
- 5 genom grävning eller på annat sätt skada mark, block eller vattenmiljöer.
- 6 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, bänk, spång, stängsel, ledning, mast eller torn.
- 7 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 8 genomföra tävlingar, lägerverksamhet eller andra större arrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.
- 9 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för bedrivande av renskötsel, inklusive exempelvis snöskoterkörning, i enlighet med bland annat rennäringslagen (1971:437) och

terrängkörningsförordningen (1978:594).

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga skogsbilväg (inklusive vägdiken samt vägtrumma) som går genom reservatet i nordväst samt väg som angränsar till reservatet i norr och söder. Träd som har fallit, eller hotar att falla, över vägen får kapas och ska lämnas i reservatet.

Länsstyrelsen kan ge tillstånd för vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provtytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter, så som långskägg, även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

Tillstånd enligt föreskrift C8 kan innebära att undantag ges från flera föreskrifter. För verksamheten gäller att eventuell åverkan inte annat än alldeles obetydligt får påverka de värden som reservatet syftar till att bevara.

Föreskrift C9 ska inte hindra ringmärkning av fågel i enlighet med övrigt regelverk.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och vars utförande beskrivs närmare i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Långmyrbergets naturreservat är ett kuperat område beläget 235-325 meter över havet och är således både ovanför och under Högsta kustlinjen (HK). Området domineras av morän men i de lägsta delarna i nordost (under HK) finns inslag av sandiga-grusiga sediment. Berggrunden utgörs huvudsakligen av metagråvacka, med inslag av diabas i de nordvästligaste delarna.

Reservatet domineras av gran på frisk till fuktig mark med inslag av högrörter i de fuktigare delarna. Skogen är flerskiktad och mestadels av god bördighet, med partier av mer senvuxen karaktär, främst vid myrkanter samt på hållmarker. I den syd-sydöstra delen av området finns tre höjder, här finns det hållmarkstallskog med tallar upp emot 200 år och bitvis stora ytor hållmark. Däremellan finns senvuxen gran. I detta område finns en mer sparsam förekomst av död ved.

Området är tydligt påverkat av äldre plockhuggningar, men har under en längre tid undgått rationellt skogsbruk och har därför kvar naturskogskaraktären. Åldersspridningen är stor

med en medelålder på cirka 120 år men det finns granar kring 200 år. Tillgången på död ved är bitvis god med lågor i olika nedbrytningsstadier, även av grövre dimensioner. Det finns också spår av brand på hållmarkerna. I de centrala delarna av reservatet finns ett påtagligt inslag av sådd lärk i grova dimensioner (se skötselkarta). Det finns även inslag av lövträd, främst björk, i delar av reservatet. Flaskmyran och Pålmyran (två av tre våtmarker i reservatet) är dikade.

Hänglavar förekommer rikligt och området hyser en stor förekomst av den hotade laven långskägg (VU*); ungefär 250 träd med långskägg har rapporterats. Arten tillväxer bäst vid en väl avvägd blandning av vindskydd, ljus och fuktighet, typiskt för den naturskogsartade granskogsmiljö som finns i större delen av området. Långmyrberget ligger i ett av de rikligaste kärnområdena för långskägg i landet.

Förutom långskägg har även andra rödlistade arter påträffats i området, exempelvis vedtrappmossa, aspgelélav, violettgrå tagellav, gammelgransskål, rosenticka, doftskinn, garnlav, lunglav och ullticka (samtliga NT*), lappticka, ulltickeporing, rynkskinn och blackticka (samtliga VU*). Tretåig hackspett (NT*) har också setts i området. Även ett antal signalarter har påträffats i reservatet, exempelvis kattfotslav, stuplav, dvärgtufs, vågig sidenmossa och filtrundmossa. Många av ovanstående arter är knutna till naturskogsartade granskogar med grova dimensioner av både stående och liggande träd, samt död ved i olika nedbrytningsstadier.

I nordvästligaste delen av reservatet finns kulturhistoriska lämningar i form av Ramsjö bodarna, en fäbodlämning bestående av 10 husgrunder, varav sju stycken med spismursrester samt några med stenfot, på ett 120x80m² (SV-NO) stort område. Det finns inga andra kända kulturhistoriska lämningar inom området. I närområdet av fäbodlämningarna kan man se spår av skogsbyte.

Området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

*) Hotkategori enligt 2015 års rödlista: VU=sårbar, NT=nära hotad

Ärendets beredning

Områdets höga naturvärden uppmärksammandes 2001, efter inventeringar gjorda av Naturskyddsföreningen i Härnösand. Vid inventeringen konstaterades flera värdekärnor i området med bland annat gammal gran, förekomst av död ved, hållmarker samt cirka 250 träd med laven långskägg. Ett antal fynd med rödlistade arter har registrerats i rapportsystemet Artportalen från området under perioden 2001-2004. Under 2004 gjorde även länsstyrelsen en naturvärdesbedömning av området.

Området är registrerat som naturvårdsobjekt (objektnummer: 80102) vid länsstyrelsen.

Tidigare markägaren SCA har 2013 identifierat fyra nyckelbiotoper på cirka 18 hektar i området.

2014 förvärvades området av Naturvårdsverket (NV-01806-14). Det ingick i det så kallade

ESAB-paketet där staten erbjöd de stora skogsbolagen mark från Sveaskog i utbyte mot områden på bolagsmark som planerades bli naturreservat.

Reservatet finns med i Härnösand kommuns översiktsplan från 2011 som naturvårdsobjekt. Några mer specificerade intressen finns inte redovisade för området.

Inför remissbehandlingen har information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Där framgår att det under perioden 2003-2013 funnits fyra separata undersökningstillstånd för diamanter, olja och gas (licensid 2000:120:Y:LU, 2004:110, 2004:154 samt 2010:119) inom reservatsområdet. Då undersökningstillstånden inte längre gäller saknas motstående intressen eller andra försvårande omständigheter i materialet från mineralrättsregistret.

Sydvästra delen av reservatet ligger inom ett område klassat som riksintresse för energiproduktion genom vindbruk (2013). Inga vägar eller vindsnurror är dock planerade inom reservatsområdet.

Remissyttranden har inkommit från Jijnjevaerie sameby, Skogsstyrelsen, Härnösands kommun, Havs- och vattenmyndigheten och Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Ingenting har något att invända mot reservatsförslaget.

Länsstyrelsens bedömning

Långmyrbergets naturreservat hyser en rik förekomst av den rödlistade och hotade laven långskägg. Då cirka 90 procent av Sveriges kända långskäggsförekomster finns i Västernorrland har länet ett nationellt ansvar för artens överlevnad. Området har sedan tidigare påverkats av huggningar men sedan lång tid tillbaka har ytterst få skogsbruksåtgärder vidtagits. Frånvaron av skogsbruk har möjliggjort nybildning av skogsbiologiska viktiga strukturer som äldre träd och död ved. Detta har resulterat i en mosaikartad struktur med dels delar som idag utgör så kallade värdekärnor och andra delar som är på väg att bli värdekärnor. Dessa värden är ovanliga i dagens skogsbrukspräglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer, som exempelvis långskägg, som är knutna till områden med mer naturlig skogsdynamik. Naturvärdena i området är följaktligen oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering.

Genom naturreservatsbildning undanröjs de hot mot naturvärdena som konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering utgör.

Den huvudsakliga förvaltningsinriktningen i Långmyrberget är fri utveckling. I den händelse en hotad art påträffas eller kunskapsläget ändras för en i dag känd art i reservatet, och det långsiktiga bevarandet av arten inte bedöms tryggat med nuvarande förvaltningsinriktning, skulle det kunna finnas skäl att utfärda en dispens som möjliggör åtgärder nödvändiga för arten. Sådan eventuell dispens ska motiveras av aktuell, välgrundad biologisk kunskap. Vidare bör eventuella åtgärder långsiktigt följas upp och berörda delar dokumenteras före och efter åtgärd. En eventuell dispens förutsätter att särskilda skäl föreligger i enlighet med miljöbalken 7 kap. 7 §, vilket innebär att åtgärderna måste vägas mot de värden som utgjort grund för tillkomsten av detta områdesskydd.

En art som skulle kunna bli föremål för dispensansökan är långskägg. Den forskning som

Idag finns på området indikerar att viss utglesning skulle kunna gynna tillväxten av långskägg. Det grundläggande syftet med reservatet är dock att bevara en så naturlig förekomst som möjligt, inte att åstadkomma högsta möjliga tillväxt hos laven. Om framtida forskning visar att åtgärder krävs för att kunna bevara långskägg, exempelvis genom en viss utglesning eller bildning av luckor, behövs en dispensansökan för att kunna utföra sådana åtgärder. De ska dock inte genomföras förrän man anser att det finns behov av att öka populationen på grund av en minskning av artens förekomst till följd av att arten missgynnas av nuvarande förhållanden. Vidare förutsätts att ovan nämnda försök har utvärderats, och att starka indikationer finns på att åtgärderna kan fungera. I dagsläget bedömer länsstyrelsen att den miljö långskägg finns i är fullgod för att arten ska fortleva i området och därmed föreligger inget behov av att utföra åtgärder.

Reservatsbeslutet möjliggör att avlägsna lärk och andra främmande arter från reservatet (§ B5). För bibehållandet av naturliga skogsekosystem är eliminering av främmande trädslag en viktig del av förvaltningen av skyddade skogar (Naturvårdsverkets skötselstrategi, rapport 6561, 2013). Innan lärken avverkas bör man genomföra en noggrann inventering av området för att se hur många stammar det rör sig om. Vid besök i reservatet har länsstyrelsen uppskattat att det växer omkring 70 till 100 lärkar inom det ungefärliga området inritat i skötselkartan. Därefter bör man tänka på att planera och utföra åtgärden, manuellt och/eller med mindre maskin, med så lite skador på mark som möjligt.

En avverkning av lärken skulle innebära att luckor bildas, vilket i sin tur gynnar etableringen av gran. Det kan också komma att bli aktuellt med återkommande besök efter avverkning för röjning och rotryckning av lärkplantor som även de skulle gynnas av det ökade ljusinsläppet. Inget plantuppslag av lärk finns idag i området.

Två av tre våtmarker i reservatet har dikats och totalt finns kring 10 diken i området. Beslutet gör det möjligt att lägga igen dessa diken. Ett beslut om eventuell igenläggning av diken bör tas efter det att dikenas påverkan på områdets hydrologi har utretts. Om man genom utredningen kommer fram till att områdets hydrologi påverkas negativt av dikena kan en igenläggning av dessa göra att området återgår till en mer naturlig grundvattennivå. Idag bedöms åtgärdsbehovet som lågt.

Skogshöjderna i reservatet har en tydlig brandprägel med gamla tallar och spår av brand men granen dominerar till största del i reservatet. För att bibehålla den brandpräglade karaktären på dessa toppar skulle det vara önskvärt med naturvårdsbränningar i de än i dag tydligt brandpräglade och talldominerade delarna av reservatet. De praktiska förutsättningarna för bränning är dock ogynnsamma och de brandpräglade delarna är i sammanhanget små och svåravgränsade. Reservatet ligger inte inom något bränninglandskap prioriterat i länsstyrelsens bränningsvägledning från 2015. För att bränna skulle reservatsbeslutet behöva revideras eller dispens ges. I dagsläget är naturvårdsbränning inte en prioriterad åtgärd.

I nordvästligaste delen av reservatet finns kulturhistoriska lämningar i form av husgrunder av fäbodan på ett 120x80 kvadratmeter (SV-NO) stort område. Det växer idag många grova granar i och runt husgrunderna samt många lågor som ligger i området. Länsstyrelsen bör plocka ner enstaka träd som hotar att falla över lämningarna, samt utföra röjning av mindre träd och buskar. Åtgärderna ska föregås av samråd med antikvarie/ärkeolog på

länsstyrelsen.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt- och djurliv". Urvalet av reservatsförslaget har gjorts i enlighet med de nationella och regionala strategierna för formellt skydd av skog från 2005. Långskäggsskogar är också en av fem länsspecifika skogsmiljöer som pekas ut i den regionala strategin. Avgörande urvalskriterier har varit områdets storlek, dess belägenhet i ett så kallat kluster med äldre granskogsmiljöer, bitvis höga värden på beståndsnivå samt den stora förekomsten av långskägg. Långskägg är en ansvarsart för länet, och det aktuella området är beläget i ett av två kärnområden, trakter, för arten i länet.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3:e och 4:e kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25§ miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

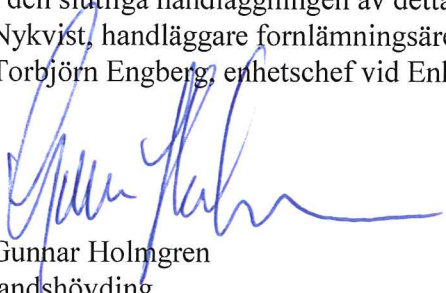
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Marja Fors, telefon 0611-349204, marja.fors@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar samt i Tidningen Ångermanland. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även Ulrica Åsberg, länsjurist, Pia Nykvist, handläggare fornlämningsärenden, Thomas Steinwall, planhandläggare, samt Torbjörn Engberg, enhetschef vid Enheten för skyddad natur deltagit.

Gunnar Holmgren
landshövding

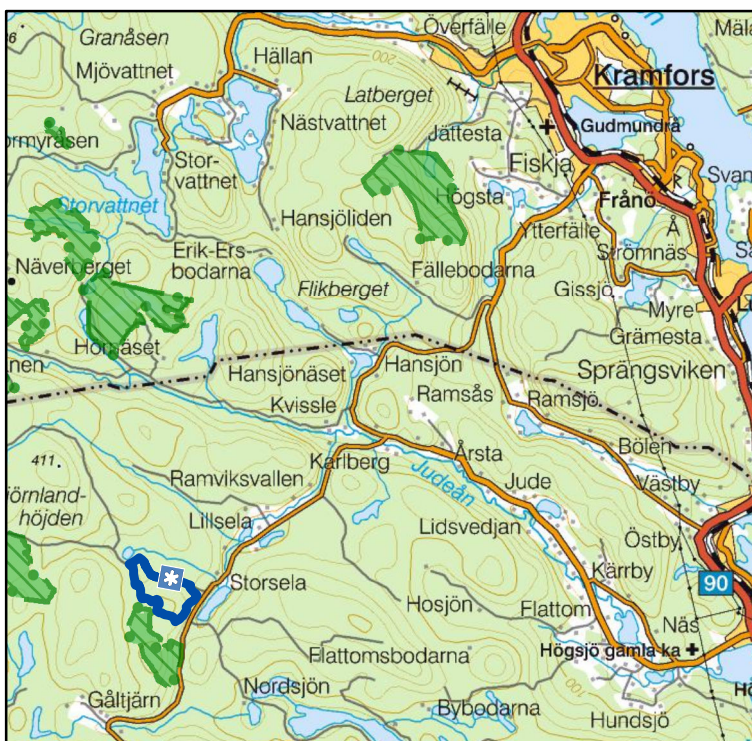
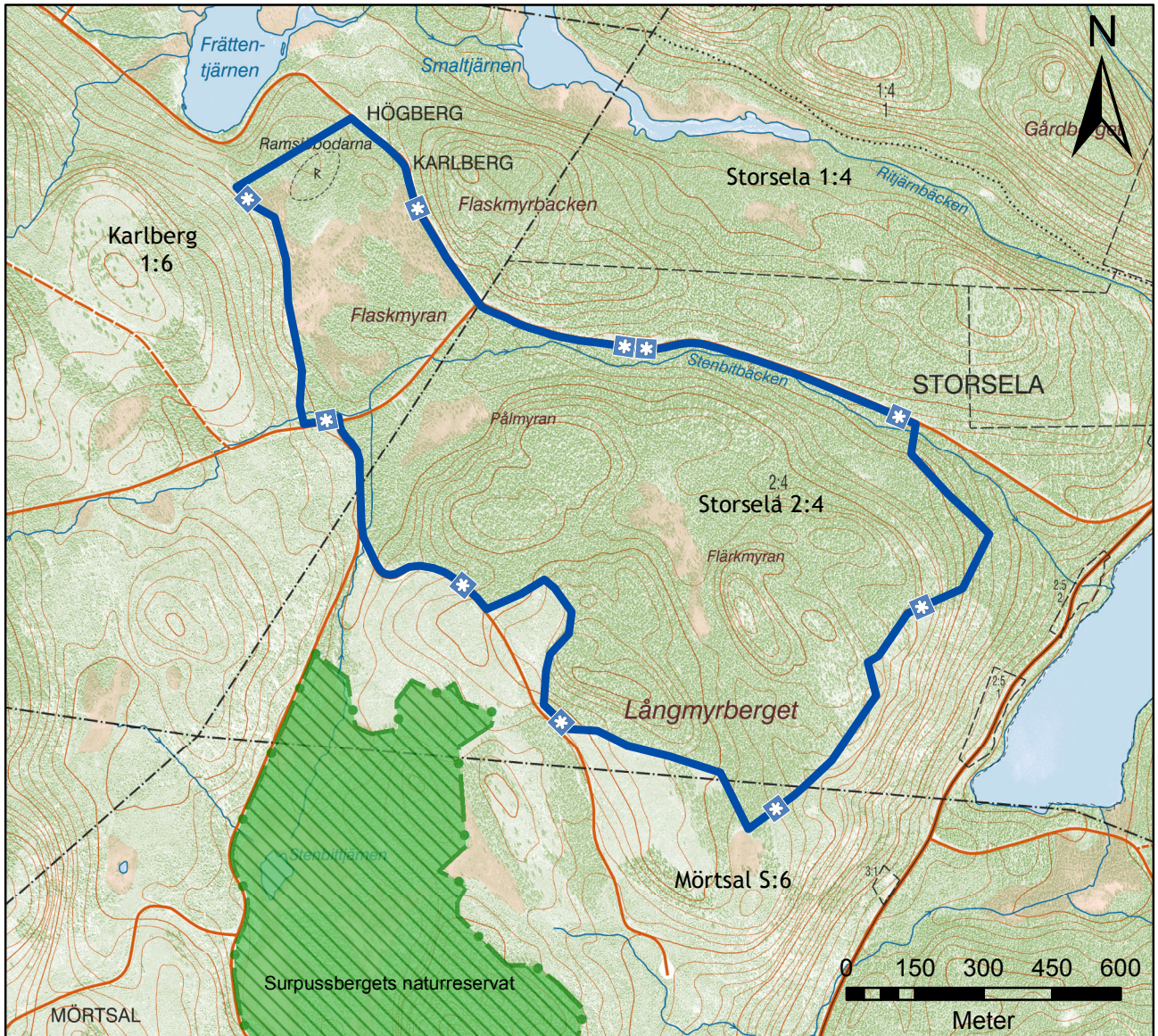

Marja Fors
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

Långmyrbergets naturreservat

	Reservatsgräns
	Befintliga naturreservat

Skötselplan för *Långmyrbergets naturreservat*

Denna skötselplan ska användas tillsammans med det beslut som utgör grunden för planen. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om okontrollerad brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning bör ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter mm

För att nå reservatet nyttjas gemensamhetsanläggningen, vägen, Härnösand Lillsela GA:1. Staten ska svara för och bekosta reservatets andelstal i gemensamhetsanläggningen till Lillsela samfällighetsförening.

Jakt och fiske

Staten har upplåtit rätten till all jakt inom naturreservatet till SCA Skog AB. Upplåtelsen gäller till och med 30 juni 2020. Avtalet ska sägas upp senast ett år före avtalstidens utgång annars förlängs avtalet automatiskt med 5 år. Uppsägning förutsätter enligt upplåtelsen att jakten regleras i reservatsföreskrifter (Naturvårdsverket diarienummer: NV-01806-14).

Reservatsföreskrifterna reglerar inte jakten i sig men reglerar utövandet enligt följande: Vid uttransport av högvilt ska risken för skador på mark och vegetation, t.ex. spårbildning minimeras (se föreskrift A9). Siktgator får inte röjas (se föreskrift A6). Befintliga jaktorn ägs av jakträttsinnehavaren och ska underhållas eller rivas. Tillstånd för uppförande av nya jaktorn ska sökas hos länsstyrelsen (se föreskrift A11). Av reservatsföreskrifterna följer vidare att varken levande eller döda träd i reservatet får nyttjas till ved (se föreskrift A6). Dessutom bör anslag om pågående jakt sättas upp i anslutning till reservatstavlan (se skötselkartan).

Reservatet ligger inom Högsjö älgskötselområde. Stenbitbäcken som rinner genom reservatet ingår i Högsjö fiskevårdsförening. Fisket är inte reglerat i reservatets föreskrifter.

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för förvaltningen av reservatet och tillsynen när det gäller efterlevnaden av reservatsbestämmelserna.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

För området har fem skötselområden identifierats.

Skötselområde 1

Grandominerad, naturskogsartad barrskog

Skötselområdet omfattar all skogsmark i reservatet, utom den lärk som behandlas i skötselområde 2. Området överlappar delvis skötselområde 3.

Övergripande mål

Att låta skogsmarken utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. Detta resulterar i strukturer, såsom gamla, grova träd och döda stående och liggande träd, vilka är kännetecknande för ett naturligt fungerande och av människan i låg grad påverkat skogsekosystem.

Målordikatorer:

- Långskägg (*Usnea longissima*) ska fortsatt finnas inom reservatet.

Åtgärder

- Uppföljning av långskäggsförekomst

En totalinventering av reservatets långskäggsförekomst bör göras.

För att det ska vara aktuellt att utföra åtgärder ämnade att gynna och/eller öka populationsstorleken av långskägg krävs tydliga resultat från forskning som visar att dessa åtgärder ger det resultat de avser (jämför länsstyrelsens bedömning i reservatsbeslutet). Idag bedöms åtgärdsbehovet som lågt. Därav finns idag inga åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 2

Lärkinslag i barrnaturskog

All lärk i naturreservatet hör till skötselområde 2. Gränsen avspeglar ett ungefärligt område där huvudutbredningen av lärk finns.

Övergripande mål

För bibehållandet av naturliga skogsekosystem är eliminering av främmande trädslag, så som lärk, en viktig del av förvaltningen av skyddade skogar. Målet är att bibehålla en grandominerad skog med inslag av lövträd och tall samt att gynna naturvärdena knutna till dessa trädslag. Lärken ska inte utgöra ett främmande inslag i reservatet, varken på kort eller lång sikt.

Målordikatorer:

- Främmande arter, så som lärk, ska inte förekomma i reservatet.

Åtgärder

■ Avverkning av lärk

Möjlighet finns att avverka lärken i reservatet då det prioriteras av reservatsförvaltningen och anses nödvändigt för att värna naturvärdena i den grandominerade naturskogen. Avverkning ska ske på ett sådant sätt så att risken för skador på mark och vegetation minimeras.

■ Uppföljning av lärkföryngring

Om föryngring av lärken sker blir det aktuellt med åtgärder såsom röjning och rottryckning av lärkplantor för att förhindra att nya träd etableras.

Skötselområde 3

Våtmark och vattenmiljöer

Skötselområdet avser endast våtmarker, diken samt Stenbitbäcken som finns i reservatet.

Övergripande mål

Att låta våtmarkerna samt vattendragen få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer och låta de hydrologiska förhållandena vara ostörda och utvecklas fritt.

Målbildindikatorer:

- De befintliga diken ska inte ha en negativ inverkan på områdets hydrologi eller den biologiska mångfalden.

Åtgärder

■ Undersökning av fiskfaunan

Fiskundersökning i Stenbitbäcken, så som biotopkartering för att undersöka ifall det finns vandringshinder.

■ Åtgärda vandringshinder

Byte av vägtrumma/vägtrummor till halvtrumma.

■ Eventuell igenläggning av diken

De diken som har negativ inverkan på hydrologin kan läggas igen för att reservatet ska återfå en mer naturlig grundvattennivå. I samband med en eventuell igenläggning av diken ska träd- och busk uppslag kring de gamla dikesvallarna i våtmarkerna röjas bort. En förutsättning för att åtgärden ska genomföras är att den inte påverkar den omgivande markägarens fastigheter negativt. Ytterligare utredning av området krävs för igenläggning av diken. Åtgärdsbehovet bedöms idag som lågt.

■ GIS-analys inför dikesigenläggning

Inför en dikesigenläggning bör en GIS-analys med hjälp av bland annat höjddata, nederbördsdata samt avrinningsområdesutbredningar genomföras för att bedöma hur igenläggningen bäst ska genomföras. För exempel på metodik för GIS-analysen, se projektet Life to ad(d)mire som genomfördes i bland annat Västernorrlands län åren 2010-2015. Analysen ska kunna ge svar på huruvida omgivande fastigheter kan riskera att påverkas negativt och i så fall vilka åtgärder som kan vidtas för att så inte ska ske.

Skötselområde 4

Kulturhistoriska lämningar, Ramsjöbodarna

Övergripande mål

Att synliggöra och bevara kulturmiljöer i reservatet.

Målbildikatorer:

- Fäbodlämningarna, 10 husgrunder, i reservatets nordvästra hörn (se skötselkarta) är synliga för besökare.

Åtgärder

- Information om fäbodlämning
Fäbodlämningen finns utpekad på den informationstavla som placeras vid reservatsgränsen.
- Röja träd/buskar runt kulturlämning
För att synliggöra och bevara husgrunderna i reservatet bör röjningar och huggningar av enskilda träd genomföras inom fem meter från dessa. Lågor som ligger över husgrunderna bör flyttas och placeras bredvid lämningarna. Eventuella åtgärder ska föregås av samråd med antikvarie/arkeolog på länsstyrelsen.

Skötselområde 5

Information och tillgänglighet

Övergripande mål

Att låta området vara fortsatt tillgängligt för allmänheten och att besökare ska få relevant information om området. Det skräp som dumpats inom reservatets nordöstra gräns (markerad på skötselkartan), ska plockas bort.

Målbildikatorer:

- Skräp ska fortsättningsvis inte finnas inom reservatets gränser.
- Aktuell information finns på länsstyrelsens hemsida.
- Informationstavlan är på plats och i gott skick.

Åtgärder

- Informationstavla
En informationstavla sätts upp vid vägen som löper längs med reservatsgränsen i norr, där reservatsförvaltare anser det lämpligt. Förslag finns på skötselkartan.
- Information på hemsida
En beskrivning av området läggs ut på länsstyrelsens hemsida.
- Bortforslande av skräp
Det skräp som dumpats i reservatet ska forslas bort.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Informationstavla	5	2017	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Information på hemsida	5	2017	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Bortforslande av skräp	5	2017	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Information om fåbodlämning	4	2017	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Undersökning av fiskfaunan	3	2017	vid behov	reservatsanslag
2	Avverkning av lärk	2	2017	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Uppföljning av lärkföryngring	2	2017	vid behov	reservatsanslag
2	Åtgärda vandringshinder	3	2017	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Eventuell igenläggning av diken	3	2017	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Röja träd/buskar runt kulturlämning	4	2017	vid behov	reservatsanslag
3	Uppföljning av långskäggsförekomst	1	2017	vart 10:e år	reservatsanslag
3	GIS-analys inför dikesigenläggning	3	2017	inför åtgärd	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan. Inventering av långskägg bör genomföras med 10 års mellanrum.

Sammanfattning av uppföljningsbara mål

Skötsel- omr	Kvalitetsmål	Intervall
1	Långskägg (<i>Usnea longissima</i>) ska fortsatt finnas inom reservatet.	vart 10:e år
2	Främmande arter, så som lärk, ska inte förekomma i reservatet.	löpande tillsyn
3	De befintliga diken ska inte ha en negativ inverkan på området hydrologi eller den biologiska mångfalden.	vid behov
4	Fåbodlämningarna, 10 husgrunder, i reservatets nordvästra hörn (se skötselkarta) är synliga för besökare.	löpande tillsyn
5	Informationstavlan är på plats och i gott skick.	löpande
5	Aktuell information finns på länsstyrelsens hemsida.	löpande
5	Skräp ska fortsättningsvis inte finnas inom reservatets gränser.	löpande

Långmyrbergets naturreservat

Skötselkarta
Dnr: 511-1121-15
Datum: 2016-12-21

